

UNIVERZITET U SARAJEVU – PEDAGOŠKI FAKULTET
Kultura izražavanja – Odsjek za razrednu nastavu

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: PEF RN 214	Naziv predmeta: Kultura izražavanja		
Ciklus: I ciklus	Godina: druga (II)	Semestar: četvrti (IV)	Broj ECTS kredita: 3
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45 sedmično: 3 semestralno: 45 predavanja: 2 predavanja: 30 vježbe: 1 vježbe: 15		
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduvjet za upis:	Odslušana nastava na predmetu Bosanski, hrvatski i srpski jezik I		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Ciljevi predmeta jesu upoznavanje i usvajanje znanja o vrstama jezičke djelatnosti, funkcijama i raslojavanju jezika i osnovnim pojmovima iz lingvističke stilistike, te u skladu s tim i sa stilovima jezičkog izražavanja, usavršavanje pismenog i usmenog izražavanja, različitih vrsta jezičkih vježbi i njihove konkretne primjene, potom o strukturi govornog iskaza i umjetničkoj interpretaciji tekstova, te o osnovnim pojmovima iz retorike i besjedništva i o usavršavanju govorničkih vještina.		
Tematske jedinice:	Na predavanjima će se studenti upoznati sa sljedećim sadržajima: 1. Jezičko izražavanje; jezičke djelatnosti: slušanje, govorenje, čitanje i pisanje 2. Osnovne funkcije jezika 3. Raslojavanje/diferencijacija jezika; stilovi jezičkog izražavanja 4. Lingvistička stilistika; jezičko-stilske figure 5. Pismene i usmene vježbe u nastavi kulture izražavanja: gramatičke, leksičke, pravopisne vježbe 6. Pismene i usmene vježbe u nastavi kulture izražavanja: ortoepske – artikulacijske, akcenatske i intonacijske vježbe 7. Stilsko-kompozicijske vježbe; tekstovni tipovi; pisanje komunikacijskih tekstova 8. Prvi parcijalni ispit 9. Struktura govornog iskaza; dikcijske jedinice 10. Vidovi usmenog izražavanja; komunikativni diskursi 11. Interpretativni i kreativni diskursi: izražajno čitanje, prepričavanje i recitovanje 12. Versifikacija – osnovni pojmovi; elementi ritma; rima; umjetnička interpretacija teksta 13. Pragmatika i govorni činovi 14. Retorika i besjedništvo – osnovni pojmovi; retorika i stilistika 15. Lingvostilistička interpretacija književnumjetničkog teksta		
Ishodi učenja:	Znanje: usvajanje znanja o osnovnim pojmovima jezičke djelatnosti, o raslojavanju i funkcijama jezika, jezičko-stilskim sredstvima i osnovnim lingvostilističkim pojmovima, usvajanje znanja o različitim vrstama pismenih i usmenih vježbi i načinima primjene navedenih znanja na konkretnim tekstovima, usvajanje znanja o vidovima usmenog izražavanja i primjeni u konkretnim situacijama, pragmatici i govornim		

	<p>činovima, te znanja o umjetničkoj i lingvostilističkoj interpretaciji tekstova.</p> <p>Vještine: Studenti će steći komunikacijske i jezičke vještine i znanja iz kulture izražavanja i u pismenoj i u usmenoj formi, te ih naučiti primjenjivati kao nastavnik koji treba biti uspješan govornik. Vlastitim pravilnim govorom bit će uzor dobrog govornika kako bi mogli kvalitetno izvoditi aktivnosti koje potiču razvoj govora, kulturu izražavanja i razvoj komunikacijske kompetencije u osnovnoškolskom uzrastu.</p> <p>Kompetencije: Nakon položenog ispita studenti će biti osposobljeni za pisanje različitih vrsta tekstova i prepoznavanje njihovih karakteristika, umjetničku interpretaciju tekstova, izražajno čitanje, prepričavanje i recitovanje tekstova primjerenih djeci osnovnoškolskog uzrasta. Posebno će biti osposobljeni za pravilno sudjelovanje u različitim govornim činovima, njihovu interpretaciju i primjenu kod djece osnovnoškolskog uzrasta, te za podizanje kvaliteta kulture izražavanja i u pismenoj i u usmenoj formi.</p>
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje
Metode izvođenja nastave:	Predavanja sa prezentacijama, vježbe (pismenog i usmenog izražavanja), diskusija, istraživački zadaci, pisanje eseja ili priprema, posjeta pozorištu.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pismene pripreme/esej/istraživački zadatak – 20% 2. Prvi parcijalni ispit – 30% 3. Usmeni ispit – 50%
Literatura:	<p>Obavezna: Palić, I., Omerović, M. (2023), <i>Bosanski jezik i komunikacija u nastavnoj praksi</i>, Sarajevo Publishing, Sarajevo (odabrana poglavlja) Šipka, Milan (2014), <i>Kultura govora</i>, Institut za jezik, Sarajevo (odabrana poglavlja) Omerović, Mirela i L. Hamzagić Kovačević (2024), <i>Jezička djelatnost čitanja – temelj funkcionalne pismenosti</i>, Univerzitet u Sarajevu – Pedagoški fakultet, Sarajevo</p> <p>Dopunska: Pavličević-Franić, Dunja (2005), <i>Komunikacijom do gramatike (razvoj komunikacijske kompetencije u ranome razdoblju usvajanja jezika)</i>, Alfa, Zagreb Katnić-Bakaršić, M. (2001), <i>Stilistika</i>, Ljiljan, Sarajevo Bakšić, S., Bulić, H. (2019), <i>Pragmatika</i>, Bookline, Sarajevo Jelaska, Z. (2007), „Teorijski okviri jezikoslovnog znanja u novome nastavnom programu hrvatskoga jezika za osnovnu školu“, <i>Komunikacija u nastavi hrvatskoga jezika: Suvremeni pristupi poučavanju u osnovnim i srednjim školama</i>, ur. Češi, M., Barbaroša-Šikić, M., Zagreb, Naklada Slap i Agencija za odgoj i obrazovanje, 9–33. Težak, S. (1984), <i>Priručnik za nastavnika: Jezik, izražavanje i stvaranje za V razred osnovne škole</i>, Školska knjiga, Zagreb Halilović, Senahid (2017), <i>Pravopis bosanskoga jezika</i>, Slavistički komitet, Sarajevo Muratagić-Tuna, Hasnija (2005), <i>Bosanski, hrvatski, srpski aktuelni pravopisi – sličnosti i razlike</i>, Bosansko filološko društvo, Sarajevo Jahić, Dž., Halilović, S., Palić, I. (2000), <i>Gramatika bosanskoga jezika</i>, Dom štampe, Zenica Halilović, S., Palić, I., Šehović, A. (2010), <i>Rječnik bosanskoga jezika</i>, Filozofski fakultet, Sarajevo</p>

Tanović, I. (1999), *Frazeologija bosanskoga jezika*, Sarajevo
Aristotel (2017), *Retorika*, Štampar Makarije, Beograd
Kvintilijan (1985), *Obrazovanje govornika*, Sarajevo
Platon (2015), *Odbrana Sokratova*, Dereta, Beograd
Težak, S. (1996), *Teorija i praksa nastave hrvatskoga jezika 1*, Zagreb, Školska knjiga
Težak, S. (2003), *Teorija i praksa nastave hrvatskoga jezika 2*, Zagreb, Školska knjiga
Visinko, Karol (2009), *Dječja priča – povijest, teorija, recepcija i interpretacija*, Školska knjiga, Zagreb
Visinko, Karol (2010), *Jezično izražavanje u nastavi hrvatskoga jezika. Pisanje*, Školska knjiga, Zagreb
Visinko, Karol (2014), *Čitanje. Poučavanje i učenje*, Školska knjiga, Zagreb
Visinko, Karol (2015), *Diktat u nastavnoj teoriji i praksi*, Profil, Zagreb
Visinko, Karol (2016), *Diktat. Komunikacijsko-funkcionalna primjena u nastavi hrvatskoga jezika*, Profil, Zagreb
Visinko, Karol (2018), *Zvona zvone jer su potezana. Primjena poslovice u nastavi hrvatskoga jezika, jezičnoga izražavanja i književnosti*, Profil, Zagreb
Čudina-Obradović, Mira (2008), *Igrom do čitanja: Igre i aktivnosti za razvijanje vještina čitanja*, Školska knjiga, Zagreb
Škarić, Ivo (2000), *Temeljci suvremenog govorništva*, Školska knjiga, Zagreb